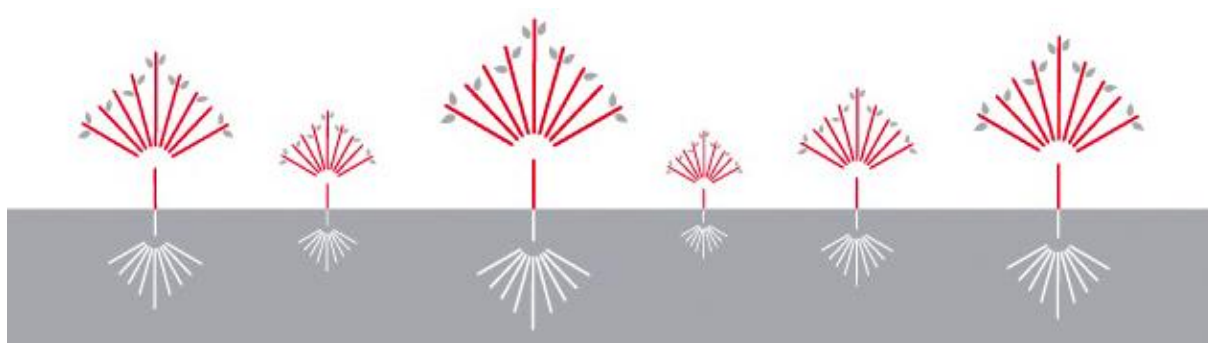
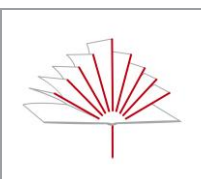

Standard zanimanja

TEHNIČAR ZA MEHATRONIKU

Sadržaj

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja	3
2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti	4
3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja	8
4. Ostale informacije	9
4.1. Zakonska regulativa izravno vezana za zanimanje	9
4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera	9
4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje	9
4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju	9
4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada	9
5. Reference dokumenta	11

Napomena:

Imenice korištene u ovom dokumentu, primjerice učenik, tehničar, student, korisnik, poslodavac, investitor, stručni suradnik i referent, podrazumijevaju rodnu razliku.

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja

Razina:	4.2.
Ključna svrha:	Pristup automatiziranim uređajima ili sustavima kao cjelini, uključujući oblikovanje, izrađivanje, ugrađivanje te održavanje strojarskih, elektrotehničkih i elektroničkih dijelova sustava.
Opis zanimanja: Zanimanje tehničara za mehatroniku obuhvaća obavljanje poslova iz područja automatizacije, koje uključuje grane strojarstva, elektrotehnike, elektronike, pneumatike i hidraulike te računalstva i programiranja i kao takvo integrira znanja i vještine koje su do sada u pojedinim granama zasebno obavljali stručnjaci s područja strojarstva, elektrotehnike i računalstva. Središnja i integrirajuća kompetencija ovog zanimanja je objedinjavanje poslova vezanih za automatizirane sustave, pri čemu se primjenjuju kompetencije i korelacije iz područja strojarstva, elektrotehnike i računalstva.	

2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	1. izradba tehničkih crteža i pripadajuće dokumentacije	1.1. primjenjivati norme pri izradbi tehničkih crteža 1.2. odabirati tehničke materijale prema zadanim uvjetima i standardima 1.3. konstruirati jednostavne mehaničke, elektroničke, pneumatske, hidrauličke, upravljačke i regulacijske sklopove
	2. izradba sheme spajanja	2.1. pomoću računala izrađivati električne, pneumatske i hidrauličke sheme spajanja 2.2. odabirati odgovarajuće senzore te upravljačke i regulacijske sustave
	3. proračun ili odabir načina vođenja procesa	3.1. proračunavati ili odabirati odgovarajuće elemente mehaničkog, pneumatskoga, hidrauličkog, elektroničkog, električkog, upravljačkog i regulacijskog sustava 3.2. odabirati odgovarajući programski jezik
	4. dijagnosticiranje kvara	4.1. dijagnosticirati kvar na mehanici uređaja, na pneumatičkim i hidrauličkim sustavima, na električnoj i elektroničkoj opremi i uređajima, upravljačkoj i regulacijskoj opremi te opremi sustava vođenoga mikrokontrolerom ili PLC-om

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Priprema radnog mjesta	1. ugađanje parametara elemenata ili sustava	1.1. ugađati mehaniku uređaja, senzora, parametara upravljačkog i regulacijskog sustava ugrađene opreme i uređaja
	2. održavanje uređaja i sustava	2.1. provoditi postupke preventivnog održavanja 2.2. održavati opremu numerički upravljanih strojeva prema planu održavanja 2.3. izabirati i nabavljati odgovarajuće ili zamjenske elemente ili sklopove 2.4. mijenjati dotrajale dijelove prema planu održavanja za odabranu opremu
	3. ispitivanje ispravnosti rada elemenata i sklopova	3.1. ispitivati mehaničke dijelove, funkcionalnost tiskanih pločica s jednostavnim elektroničkim sklopovima, senzora, elemenata i sklopova, regulacijskog i upravljačkog sustava te ispravnost rada robota korak po korak
	4. instaliranje korisničkih programa	4.1. instalirati nove korisničke programe 4.2. nadograditi nove verzije postojećih korisničkih programa
Operativni poslovi	1. izrađivanje ili popravljivanje mehatroničkih elemenata i sklopova	1.1. izrađivati ili popravljati jednostavne mehaničke elemente i sklopove 1.2. izrađivati tiskane pločice za jednostavne elektroničke sklopove 1.3. izrađivati i popravljati električne sklopove

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	2. ugradnja i spajanje mehatroničkih elemenata i sklopova	2.1. ugrađivati i spajati senzore i druge dijelove opreme prema dokumentaciji 2.2. odabrati i montirati alate ili hvataljke na robotu
	3. programiranje	3.1. programirati mikrokontrolere 3.2. programirati PLC 3.3. programirati strojeve u ISO kodu 3.4. programirati numerički upravljane strojeve pomoću računalnih grafičkih programa (CAD/CAM), koristeći odabrani programski jezik
	4. simulacija rada mehatroničkih sklopova ili sustava	4.1. ručno simulirati rad sklopova ili sustava 4.2. računalno simulirati rad izrađenih programa
Administrativni poslovi	1. izradba i ažuriranje tehničke i tehnološke dokumentacije	1.1. unositi izvedene promjene u dokumentaciju te dokumentirati programske cjeline (programske retke) 1.2. izrađivati sigurnosne kopije i ispis programa
Komercijalni poslovi	1. izradba troškovnika	1.1. izraditi troškovnik na temelju tehnološke dokumentacije
	2. istraživanje tržišta	2.1. primijeniti metode analize tržišta
	3. izradba ponudbene dokumentacije	3.1. izraditi i obraditi upit za proizvod ili uslugu
Komunikacija i suradnja s drugima	1. razvoj kvalitetne komunikaciju	1.1 komunicirati u skladu s pravilima kulture komuniciranja s klijentom ili suradnicima
	2. rad u timu	2.1. voditi, organizirati i sudjelovati u radu formalnih, projektnih ili proizvodnih timova

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		2.2. poticati interakciju i otvorenu komunikaciju te stvarati željeni okvir za generiranje novih ideja
	3. upravljanje ljudskim resursima	3.1. odabirati odgovarajući kadar prema vrsti radnog zadatka
Osiguranje kvalitete	1. osiguranje kvalitete proizvoda i usluga	1.1. ispitivati funkcioniranje pneumatskoga i hidrauličkog sustava 1.2. funkcionalno ispitivati ugrađenu opremu 1.3. provjeravati automatski rad robota 1.4. kontrolirati elemente, sklopove i sustave u svim fazama procesa
	2. praćenje vlastitog rada	2.1. pratiti i poboljšavati kvalitetu vlastitog rada primjenom vanjskih standarda kvalitete
Zaštita zdravlja i okoliša	1. zaštita zdravlja	1.1. primjenjivati procedure radi zaštite od opasnih tvari 1.2. zaštititi vlastito zdravlje i zdravlje suradnika, stranaka i ostalih 1.3. koristiti i primjenjivati zaštitnu opremu i sredstva na ispravan način
	2. očuvanje okoliša	2.1. koristiti i primjenjivati zaštitnu opremu i sredstva na ispravan način u svrhu očuvanja okoliša 2.2. učinkovito koristiti energiju 2.3. primjenjivati važeću regulativu zaštite okoliša

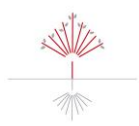
Napomena:

Ovaj popis nije sveobuhvatan i konačan te ima orijentacijsku svrhu za izradbu standarda kvalifikacije.

3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja

Tehnička polivalentnost, inovativnost, spremnost na kontinuirano stjecanje znanja i vještina u korak s tehnološkim trendovima, točnost, dosljednost, komunikativnost i sklonost timskom radu.

4. Ostale informacije

4.1. Zakonska regulativa izravno vezana za zanimanje

Zakon o radu
Zakon o radu na siguran način
Zakon o zaštiti od požara 1.) Pravilnik o radu s elektroničkim uređajima, 2.) Pravilnik o radu na zaslonu računala)
ISO standardi: 1.) ISO 9001 sustav upravljanja kvalitetom; 2.) ISO 14001 sustav upravljanja okolišem; 3.) ISO 27001 sustav upravljanja sigurnošću informacija
OHSAS 18001 sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
Kolektivni ugovor o radu

4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera

Sve složeniji automatizirani uređaji zahtijevaju odgovarajuće znanje i vještine, posebno s gledišta vođenja i upravljanja procesima, za koje je ovo zanimanje namijenjeno. Upravljanje i vođenje procesa zahtijeva znanje iz područja elektrotehnike, elektronike, strojarstva, informatike i automatizacije. Širina znanja ovog zanimanja omogućava zamjenu rada više djelatnika različitih profila jednim djelatnikom pri poslovima projektiranja, izradbe, montaže i održavanja manjih i složenijih uređaja i sustava. Zanimanje je polivalentno te omogućava jednostavan prelazak u druga zanimanja u području strojarstva i elektrotehnike. Osim toga, dobra je podloga za specijalizacije i nastavak školovanja na veleučilišnim i sveučilišnim studijima.

4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje

Najčešće se surađuje sa zanimanjima u elektrotehničkoj i strojarskoj struci iste, više i niže razine te korisnicima uređaja, strojeva itd.

4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju

Postoje mogućnosti raznih tjelesnih ozljeda uzrokovanih mehaničkim dijelovima strojeva, kao i opasnosti od strujnog udara.
Uvjeti psihofizičke sposobnosti su prosječne motoričke sposobnosti, a isključuju daltonizam (nerazlikovanje boja), izuzetnu slabovidnost, teška tjelesna oštećenja i psihičku nestabilnost.

4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada

Dio radnih zadataka obavlja se u uredima, a dio u pogonima ili radionicama različitih vrsta, kontinuirane proizvodnje (rad u više smjena). U vrlo rijetkim vrstama pogona mogu se pojaviti neki od ekstremnijih uvjeta rada, a u najvećem broju slučajeva prevladavaju normalni pogonski uvjeti.

5. Reference dokumenta

Broj reference:	SZ-0701/11-01
Naziv sektora:	Elektrotehnika i računalstvo
Šifra sektora:	07
Naziv podsektora:	Elektrotehnika
Šifra podsektora:	0701
Popis članova radne skupine koja je izradila standard zanimanja:	1. Drago Boščić, Siemens d.d., Zagreb 2. mr. sc. Miroslav Dujmović, Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku, Split 3. Dragutin Hrastić, Elektrostrojarska škola, Varaždin 4. Stevo Korkut, Projekta d.o.o., Karlovac 5. dr. sc. Gojko Nikolić, Tekstilno-tehnološki fakultet, Zagreb 6. Marija Marčelić, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih 7. Jelena Matković, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih 8. Goran Nuskern, Tehnička škola Ruđera Boškovića, Zagreb 9. Jerko Pandžić, Strojarska tehnička škola Frana Bošnjakovića, Zagreb 10. Tomislav Šodec, Končar sklopna postrojenja d.d., Sesvetski Kraljevec 11. Marin Tvrdić, Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku, Split
Suglasnost Sektorskog vijeća:	
Provjera ASOO-a:	
Odobrenje MZOŠ-a:	
Datum sljedeće revizije:	2016. godina

